

Spørgsmaalet Viborg har været det Spørgsmaal, om hvilket alle Taleres Tanker have drejet sig — for det viser sig jo, at hvorledes man end i Udvalget har stillet sig til Viborg, er Viborg alligevel bleven det centrale her i Debatten — skal jeg dog, ikke som Ordfører for Flertallet, men som Ordfører for det store Mindretal, der vilde være tilbøjelig til at udpege Viborg, et Mindretal, der vilde være Flertal, hvis ikke en enkelt Mand var falden fra, gøre nogle enkelte Bemærkninger om Viborg. Jeg skal knytte disse Bemærkninger til en Udtalelse af den højtærede Minister. Den højtærede Minister mente, at man havde været mere i den bestaaende Lovs Aand, hvis man slet ikke havde talt om Pladsen. Dertil skal jeg svare, at dette beror paa en Fejltagelse. Hvis det var rigtigt, har den højtærede Minister selv ved 1ste Behandling her i Salen givet os Eksemplet til at gaa uden for den bestaaende Lovs Aand. Men det er ikke rigtigt; thi i den bestaaende Lov staar der aldeles ikke noget om, at Administrationen kan vedtage at flytte Anstalterne til en anden Landsdel. Der staar, at i Tilfælde af, at Anstalterne skulle udvides, kan det kun ske med Ministerens Tilladelse. Her er imidlertid ikke Tale om en Udvidelse, men om en Flytning af en Del af Anstalten, der nu fungerer og er i fuld Blomstring, men som man ønsker at overføre fra Kjøbenhavn til Jylland. Der staar intet om, at enten Direktionen eller Ministeren kunne flytte Anstalterne rundt om i de danske Landskaber, hvor de have Lyst til. Naar vi have udpeget Viborg som det Sted, der formentlig var bedst skikket af dem, der vare nævnte, til at modtage disse aandsvage, saa er det af en Række Grunde, som er fremført her i Mindretallets Betænkning. Vi have dog kun fremført de positive Grunde, men der findes ogsaa en Række negative Grunde, det vil sige Grunde, der tale imod de andre foreslaaede Steder. Og her skal jeg sige, at naar det ærede Medlem for Hille-rød finder, at det Spørgsmaal, hvorfor man kun har afsøgt Kysten fra Aarhus til Kolding, er besvaret i Bilag 3, tager det ærede Medlem fuldstændig fejl. Det eneste i Bilag 3, der kan være Svar paa dette, er, at man

ønsker, at Anstalterne skulle ligge centralt. Dette „centralt“ er ogsaa en af de fikse Ideer, som ikke er til at ryste ud af Folks Hjerner. Hvad vil det sige, at Udkanten af Vejle Fjord ligger centralt? Dersom De tage en Passer og sætte dens ene Ben ved Munden af Vejle Fjord og slaa en Cirkel, ville De finde, at De nok faa en Del af Jylland og Fyn med, men de faa ogsaa en stor Del af Vandet med. Tage De saa en Passer og sætter det ene Ben ved Viborg og slaa en Cirkel med samme Radius, ville De finde, at hele Cirklen er opfyldt af Land. Denne Tale om, at Munden af Vejle Fjord skal være det mest centrale Sted, er altsaa aldeles ikke til at fatte.

Hvis vi nu se, hvad Udgiften bliver med Hensyn til Købet af Grund ved Vejle Fjord, altsaa ved Bregninge, ser man, at man kommer til at betale Arealet med 124,000 Kr. i Stedet for, at det ved Viborg vilde blive 36,000 Kr. Her er altsaa en Merudgift paa ca. 80,000 Kr. Dernæst kommer man til at anlægge et Vandværk, som vil koste 57,000 Kr.; dernæst kommer man til at anlægge et Gasværk, hvis Anlæg anslaas til 40—50,000 Kr., eller en Lysstation, som vil koste 60,000 Kr. Dernæst kommer man til en Holdeplads ved Sallerup, det vil blive en Udgift for Anstalterne alene paa 5,500 Kr. Endvidere vil der blive en betydelig Udgift til Befordring af Lærerindepersonalet og de øvrige Funktionærer, der skulle bo to Mil fra Anstalten, og som hver Dag skulle ud og ind. Om Banen sner til eller ikke, gør ingenting, for de skulle ud hver Morgen og hjem hver Aften. Hvorledes de skulle komme frem og tilbage, staar der aldeles intet om. Tager man de negative Oplysninger med, de Oplysninger, som tale mod det Forslag om at lægge Anstalten ved Bregninge, som nu har samlet et Flertal for sig — ikke fordi man finder Bregninge særlig heldigt, men kun fordi man ligefrem brutalt har slaaet Tinget det i Ansigtet, tager man de Punkter, der tale mod Købet af Bregninge, vil man endnu mere komme til at indse de Fordele, Valget af Viborg i Virkeligheden har. Jeg maa erklære paa egne og tre andre af Udvalgsflertallets Medlemmers Vegne — altsaa paa